

"Хидроелектране Ђердап" д.о.о. Кладово

Број: 10-2500/2

Датум: 20.06.2013 год.

ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ ЂЕРДАП
Д.О.О., КЛАДОВО

Финансијски извештаји
31. децембар 2012. године и
Извештај независног ревизора

САДРЖАЈ

	Страна
Извештај независног ревизора	1 - 2
Биланс успеха	3
Биланс стања	4
Извештај о променама на капиталу	5
Извештај о токовима готовине	6
Напомене уз финансијске извештаје	7 - 43

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Скупштини Привредног друштва "Хидроелектране Ђердап" д.о.о., Кладово

Обавили смо ревизију приложених финансијских извештаја (страна 3 до 43) привредног друштва "Хидроелектране Ђердап" д.о.о., Кладово (у даљем тексту "Друштво"), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2012. године и одговарајући биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије, као и за интерне контроле које сматра неопходним за састављање финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама обелодањеним у финансијским извештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање финансијских извештаја у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцену примењених рачуноводствених политика и вредновање значајнијих процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извештаји привредног друштва "Хидроелектране Ђердап" д.о.о., Кладово за годину која се завршава на дан 31. децембра 2012. године, су састављени, по свим материјално значајним питањима, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

(наставља се)

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Скупштини Привредног друштва "Хидроелектране Ђердап" д.о.б., Кладово (наставак)

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на следећа питања:

- а) Постоје значајне неизвесности које утичу на финансијско извештавање, финансијски положај и пословање Друштва, које укључују потенцијалне обавезе (напомена 38) по основу заштите животне средине, штетних дејстава акумулације и других потенцијалних обавеза везаних за изградњу хидроелектране, за које Друштво није извршило резервисање у финансијским извештајима. Коначан исход наведених неизвесности може условити материјално значајне корекције у финансијским извештајима Друштва.
- б) Као што је обелодањено у напомени 26 уз финансијске извештаје, износ основног капитала исказан у финансијским извештајима Друштва није усаглашен са износом уписаног капитала у регистру Агенције за привредне регистре Републике Србије.
- в) Пословање друштава зависи од интерних односа са осталим чланицама групе ЕПС и кредитних задужења. Поступци обезвређења некретнина, постројења и опреме су извршени на нивоу Групе (напомена 3.9). Презентовани финансијски извештаји укључују потраживања, обавезе, резултате пословања, промене на капиталу и токове готовине Друштва. У циљу бољег разумевања пословања Друштва, финансијски извештаји Друштва треба да буду узети у разматрање заједно са консолидованим финансијским извештајима Групе (ЈП ЕПС) који су, у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије, састављени и предати Агенцији за привредне регистре до 30. априла 2013. године. Консолидовани финансијски извештаји су предмет ревизије.

Наше мишљење није квалификовано по горе наведеним питањима.

Београд, 23. мај 2013. године

Александар Ђурђевић
Овлашћени ревизор

БИЛАНС УСПЕХА

За период од 1. јануара до 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

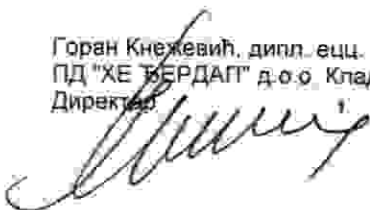
	Напомена	2012.	Кориговано 2011.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје	6	8.587.910	8.717.330
Приходи од активирања учинака и робе	7	158.227	163.431
Остали пословни приходи	8	43.341	22.816
		<u>8.789.478</u>	<u>8.903.577</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Трошкови материјала	9	(597.679)	(479.232)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	10	(1.825.348)	(1.645.560)
Трошкови амортизације и резервисања	11	(4.193.442)	(4.006.031)
Остали пословни расходи	12	(2.844.771)	(2.640.503)
		<u>(9.461.240)</u>	<u>(8.771.326)</u>
ПОСЛОВНИ (ГУБИТАК)/ДОБИТАК		<u>(671.762)</u>	<u>132.251</u>
Финансијски приходи	13	349.234	378.787
Финансијски расходи	14	(350.766)	(229.012)
Остали приходи	15	36.213	11.572.486
Остали расходи	16	(1.333.576)	(2.020.005)
(ГУБИТАК)/ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		<u>(1.970.657)</u>	<u>9.834.507</u>
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК		17	
Порески расход периода		(7.811)	(560.378)
Одложени порески приход/(расход) периода		4.974.635	(406.656)
		<u>4.966.824</u>	<u>(967.034)</u>
НЕТО ДОБИТАК		<u>2.996.167</u>	<u>8.867.473</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји одобрени су од стране руководства Друштва и предати Агенцији за привредне регистре Републике Србије дана 21. фебруара 2013. године.

Потписано од стране Привредног друштва "Хидроелектране Ђердап" д.о.о., Кладово:

Горан Кнежевић, дипл. еџ.
ПД "ХЕ ЂЕРДАП" д.о.о. Кладово
Директор

Светомир Текелеровић, дипл. еџ.
Директор дирекције за економско, финансијске и
комерцијалне послове

БИЛАНС СТАЊА

На дан 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	Напомена	31. децембар 2012.	Кориговано 31. децембар 2011.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	18	8.888	7.286
Некретниве, постројења и опрема	18	173,803,230	212,172,495
Учешћа у капиталу		48	48
Остали дугорочни финансијски пласмани	19	1,932,075	2,188,164
		<u>175,744,241</u>	<u>214,367,993</u>
Обртна имовина			
Залихе	20	1,022,214	1,142,808
Потраживања од купаца	21	16,365,283	14,402,466
Потраживања за више плаћен порез на добитак		158,185	931
Краткорочни финансијски пласмани	22	481,167	996,284
Готовински еквиваленти и готовина	23	379,246	425,100
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	24	176,421	248,838
		<u>18,582,516</u>	<u>17,216,427</u>
Укупна актива		<u>194,326,757</u>	<u>231,584,420</u>
ПАСИВА			
Капитал			
Основни капитал	26	78,082,442	78,082,442
Остали капитал		420,026	420,026
Ревалоризационе резерве		93,316,134	137,840,912
Акумулирани губитак		(7,883,393)	(18,003,313)
Нераспоређени добитак		2,996,167	9,783,319
		<u>166,931,376</u>	<u>208,123,386</u>
Дугорочне обавезе резервисања			
Дугорочна резервисања	27	517,106	408,836
Остале дугорочне обавезе	28	39,155	47,136
		<u>556,260</u>	<u>455,972</u>
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	29	206,690	89,219
Обавезе из пословања	30	1,592,565	1,973,373
Остале краткорочне обавезе	31	5,340,099	3,690,600
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и ПВР	32	623,970	158,608
Обавезе по основу пореза на добитак		-	539,724
		<u>7,763,324</u>	<u>6,451,524</u>
Одложене пореске обавезе	17	<u>19,075,797</u>	<u>16,553,538</u>
Укупна пасива		<u>194,326,757</u>	<u>231,584,420</u>
Ванбилансна евиденција	33	<u>655,137</u>	<u>380,395</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

За период од 1. јануара до 31. децембра 2012. године

(У хиљадама динара)

	Основни капитал	Остали капитал	Ревалоризационе резерве	Акумулирани губитак	Нерасподељени добитак	Укупно
<i>Кориговано</i>						
Стање на дан 1. јануара 2011. године	78.082.442	420.026	54.199.483	(19.382.403)	1.071.389	114.390.937
Корекција почетног стања (напомена 5)	-	-	-	16.971	(99.321)	(83.350)
Кориговано стање на дан 1. јануара 2011. године	78.082.442	420.026	54.199.483	(19.366.432)	972.068	114.307.587
Расходавање основних средстава	-	-	(1.363.119)	1.363.119	-	-
Промена вредности основних средстава	-	-	94.827.038	-	-	94.827.038
Пренос на одложене пореске обавезе	-	-	(9.822.490)	-	-	(9.822.490)
Исплата запосленима по основу учешћа у добити	-	-	-	-	(56.222)	(56.222)
Добитак текуће године (кориговано)	-	-	-	-	8.867.473	8.867.473
Стање на дан 31. децембра 2011. године	<u>78.082.442</u>	<u>420.026</u>	<u>137.840.912</u>	<u>(18.003.313)</u>	<u>9.783.319</u>	<u>208.123.386</u>
Стање на дан 1. јануара 2012. године	78.082.442	420.026	137.840.912	(18.003.313)	9.783.319	208.123.386
Расходавање основних средстава	-	-	(336.601)	336.601	-	-
Обезвређење основних средстава	-	-	(36.691.283)	-	-	(36.691.283)
Пренос на одложене порезе – промена пореске стопе са 10% на 15%	-	-	(7.496.894)	-	-	(7.496.894)
Покриће губитка претходног периода	-	-	-	9.783.319	(9.783.319)	-
Добитак текуће године	-	-	-	-	2.996.167	2.996.167
Стање на дан 31. децембра 2012. године	<u>78.082.442</u>	<u>420.026</u>	<u>93.316.134</u>	<u>(7.883.393)</u>	<u>2.996.167</u>	<u>166.931.376</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

За период од 1. јануара до 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Продаја и примљени аванси	8,069,883	8,707,830
Примљене камате из пословних активности	4,199	-
Остали приливи из редовног пословања	30,093	-
Исплате добављачима и дати аванси	(3,566,816)	(3,878,994)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(1,838,908)	(1,775,745)
Плаћене камате	(12,959)	(11,219)
Порез на добитак	(705,720)	(25,025)
Плаћања по основу осталих јавних прихода	(865,781)	(1,729,192)
<i>Нето прилив готовине из пословних активности</i>	<u>1,113,991</u>	<u>1,287,855</u>
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Примљене камате из активности инвестирања	221,859	281,037
Остали финансијски пласмани нето приливи	251,942	256,557
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	(2,438,469)	(1,841,239)
<i>Нето одлив готовине из активности инвестирања</i>	<u>(1,964,668)</u>	<u>(1,303,645)</u>
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Дугорочни и краткорочни кредити - нето прилив	789,683	279,310
<i>Нето прилив готовине из активности финансирања</i>	<u>789,683</u>	<u>279,310</u>
Нето (одлив)/прилив готовине	(80,994)	263,320
Готовина на почетку обрачуноског периода	425,100	166,371
Позитивне / (негативне) курсне разлике, нето	15,140	(4,591)
Готовина на крају обрачуноског периода	<u>379,246</u>	<u>425,100</u>

Наложене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

1. ДЕЛАТНОСТ

Законом о електропривреди („Службени гласник РС“ 45/91) основано је Јавно предузеће за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије и производњу угља „Електропривреда Србије“, као организациони облик у који су обједињена сва електропривредна предузећа у Републици.

Електропривреда Србије послује као Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ (у даљем тексту „ЕПС“) од 1. јануара 1992. године, настало спајањем Здружене Електропривреде Србије, Електропривреде Косова, Електровојводине, електродистрибутивних предузећа и прикључивањем рудника угља са подземном експлоатацијом.

Пословно име

Електропривреда Србије – Привредно друштво „Хидроелектране Ђердап“ д.о.о. Скраћени назив „Хидроелектране Ђердап“ д.о.о., Кладово. До 1. јануара 2006. године предузеће је пословало као ЈП „Електропривреда Србије“, Јавно предузеће за производњу хидро-електричне енергије „Ђердап“ са потпуном одговорношћу – Кладово када је код Агенције за привредне регистре уписана промена правне форме Предузећа у друштво са ограниченом одговорношћу и промена назива предузећа у Привредно друштво „Хидроелектране Ђердап“ д.о.о., Кладово.

Матични број: 07715226
П.И.Б.: 100695213

Седиште

Седиште Предузећа је у Кладову, Трг Краља Петра 1.

Упис у Агенцији за привредне регистре

Решењем ФИ 977/91 уписано је оснивање ЈП Ђердап, Кладово код Окружног привредног суда у Зајечару. Решењем БД 32079 уписана је промена правне форме Друштва у друштво са ограничено одговорношћу.

Делатност

Претежна делатност Друштва је производња хидроелектричне енергије, превозиње бродова бродским преводницама на систему ХЕЂ 1 и ХЕЂ 2, изградња и одржавање техничких система и електроенергетских објеката и других објеката у оквиру делатности. Сопственим капацитетима Предузећа искључиво производи хидроелектричну енергију.

ЈП Ђердап обавља и друге делатности које доприносе ефикаснијем и рационалнијем обављању наведених делатности у складу са Законом и Статутом, као и спољнотрговински промет у оквиру делатности ЈП.

Организациона структура

ЈП Ђердап је део ЈП ЕПС-а Београд, а делови ЈП Ђердап-а су: ХЕ Ђердап 2, Кладово, ХЕ Ђердап, Неготин, Власинске ХЕ, Сурдулица и ХЕ Пирот, Пирот.

Управу друштва – чине Скупштина и директор кога бира и разрешава Управни одбор оснивача, а на предлог Генералног директора ЈП ЕПС-а.

Скупштина – својим одлукама обезбеђује реализацију циљева оснивања ЕПС Хидроелектране Ђердап д.о.о., Кладово и одговара за остваривање техничко-технолошког и економског јединства електроенергетског система.

Генерални директор – представља и заступа ЈП Ђердап, организује и руководи процесом рада и води пословање друштва, доноси одлуке и одговара за законитост рада, предлаже Управном одбору основе пословне политике, програме рада и планове развоја, извршава одлуке Управног одбора.

На основу предлога Дирекције за производњу и Дирекције за ЕФП, Управни одбор ЈП ЕПС утврђује трансферне цене производње свих ЈП у ЕПС-у

На основу предлога Управног одбора ЈП ЕПС, Влада Републике Србије утврђује и усваја цену електричне енергије за крајње кориснике.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС" бр. 46 од 2. јуна 2006. године и бр. 111 од 29. децембра 2009. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), односно Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор") и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања ("Комитет"), у периоду од 31. децембра 2002. године до 1. јануара 2002. године, званично су усвојени Решењем Министре финансија Републике Србије ("Министарство") и објављени у Службеном гласнику РС бр. 77 на дан 26. октобра 2010. године.

Међутим, до датума састављања приложених финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и ИФРИЦ тумачења која су била на снази за годишња периоде који почињу 1. јануара 2009. године. При том, приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС" бр. 114/2006 до 3/2011), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 "Приказивање финансијских извештаја", а у то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напоменама 2.2 и 2.3.

Поред наведеног, приложени финансијски извештаји одступају од МРС и МСФИ у следећим тачкама:

- Одступања од МРС 12 „Пореза на добитак“ – тумачење СИЦ -21 „Порез на добитак- повраћај ревалоризованих средстава“ на основу којег се признају одложене пореске обавезе или средства који проистичу из ревалоризације средстава које се не амортизује у складу са МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и мерв на основу пореских последица које би уследиле из повраћаја књиговодствене вредности тог средства кроз продају, без обзира на основ за одмеравање књиговодствене вредности тог средства. Због немогућности јасног тумачења прописа у вези набавне вредности земљишта, затим одређивања права располагања и власништва над земљиштем Друштва, а и ради специфичне делатности Друштва, сматра се да наведени СИЦ -21 није могуће применити у датим околностима.
- Рачуноводствени прописи Републике Србије одступају од МРС и МСФИ у делу одредби МРС 19, "Примања запослених" обзиром да се учешће запослених у добити, у складу са мишљењем Министарства финансија Републике Србије евидентира као смањење нераспоређеног добитка, а не на терет резултата периода.

Сходно наведеном, в имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

Сагледавајући природу технолошког процеса и односе између Друштва и повезаних правних лица, односно чињеницу да Друштво са својим повезаним правним лицима чини јединствену економску целину, детаљнији приказ финансијског положаја Друштва се може добити увидом у консолидоване финансијске извештаје на дан и за годину завршену на дан 31. децембра 2012. године, које је Оснивач саставио у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (наставак)**

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Друштво је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3.

Финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачења међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији:

- Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);
- Измене МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ. Измене се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 38, МРС 39, ИФРИЦ 16 првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена IFRIC на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“: Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран у априлу 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измене које се односе на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене IFRIC 9 „Поновна процена уграђених деривата“ ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године и МРС 39 „Финансијски инструменти: Признавање и мерење“ – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године);
- IFRIC 18 „Пренос средстава са купаца“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (важи за пренос средстава са купаца примљених на дан или после септембра 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)**

- Допуне МРС 24 „Обелодањивања о повезаним лицима“ – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године);
- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, IFRIC 13) првенствено са намером отклањања несллагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне IFRIC 14 „МРС 19 – Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција“ Авансна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- IFRIC 19 „Намиривање финансијских обавеза инструментима капитала“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године).

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2015. године);
- Допуне МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Обавезно ступање на снагу и прелазна обелодањивања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2015. године);
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 12 „Обелодањивање учешћа у другим правним лицима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу (наставак)

- Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничка улагања” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима” – Побољшања рачуноводственог обухватања накнада по престанку радног односа (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања” – Државни кредити по каматној стопи нижој од тржишне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања” – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја” – Презентација ставки осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација” – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- Годишња побољшања за период од 2009. до 2011. године издата у мају 2012. године (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- IFRIC 20 „Трошкови откривке у производној фази површинских рудника” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 12 и МРС 27 – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).

2.4. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају кориговани финансијски извештаји Друштва на дан и за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године.

У циљу корекције грешака насталих у ранијим годинама, а у складу са МРС 8 “Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке”, извршене су одређене корекције података презентованих у билансу стања састављеном на дан 31. децембра 2011. године (напомена 5). Друштво је извршило само прерачун позиција у билансу стања на дан 31. децембра 2011. године и није предавало кориговане финансијске извештаје Агенцији за привредне регистре Републике Србије.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**3.1. Приходи и расходи**

Приходи од продаје у оквиру ЕПС-а у 2012. години исказани су по фактурисаној вредности уз искључење пореза на додату вредност. Од 1. јануара 2005. године Друштво врши фактурисање своје производње ЈП Електропривреди Србије по трансферним ценама које је утврдио Управни одбор ЕПС-а.

Остали приходи од продаје признају се када се ризик и корист повезани са правом власништва преносе на купца, а то подразумева датум испоруке производа купцу.

3.2. Донације

Вредност средстава добијених кроз донације се иницијално евидентира као разграничени приход у оквиру обавеза у билансу стања, који се умањује у корист биланса успеха, у периоду када се на терет биланса успеха евидентирају трошкови везани за коришћење средстава примљених из донација.

3.3. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања који су директно приписиви стицању, изградњи или производњи средстава које се квалификују се укључују у набавну вредност тог средства и то до оног периода када су у суштини завршене све активности неопходне да би се средство припремило за планирану употребу или продају. Средства која се квалификују се односе на средства којем је обавезно потребан значајан временски период да би било спремно за своју намеравану употребу.

Приходи од инвестирања остварени на основу привременог инвестирања позајмљених средстава се одузимају од насталих трошкова позајмљивања намењених за финансирање средстава која се квалификују.

Сви остали трошкови позајмљивања се признају у рачуну добитка и губитка у периоду на који се односе.

3.4. Прерачунавање износа у страним средствима плаћања

Пословне промене настале у страним средствима плаћања прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у страним средствима плаћања на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Позитивне и негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у страним средствима плаћања и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у страним средствима плаћања књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

3.5. Трансферне цене

Вредносно обрачунавање учинака између повезаних правних лица у току периода врши се по трансферним ценама одређеним од стране Управног одбора матичног предузећа утврђених методом „трошкови плус“.

3.6. Порези и доприноси*Текући порез на добитак*

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите. Стопа пореза на добитак која се примењује после 1. јануара 2013. године је 15%.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Порези и доприноси (наставак)

Текући порез на добитак (наставак)

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дуже од десет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике проишле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити.

Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати односно обавеза измирити. На дан 31. децембра 2012. године, одложена пореска средства и обавезе обрачунати су по објављеној пореској стопи од 15% (31. децембра 2011. године: 10%)

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, порезе и доприносе на зараде на терет послодавца, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким, пореским и општим прописима. Ови порези и доприноси су приказани у оквиру осталих пословних расхода.

3.7. Некретнине, постројења, опрема и нематеријална улагања

Некретнине, постројења и опрема почетно се мере по набавној вредности. Компоненте набавне вредности су: фактурна вредност добављача умањена за све рабате садржане у рачуну, увозне дажбине и друге јавне приходе, који се не рефундирају, као и сви други директно приписиви трошкови неопходни за довођење тог средства у стање функционалне приправности.

Након почетног признавања некретнине су исказане у билансу стања по њиховој ревалоризованој односно процењеној вредности, која представља фер (поштenu) вредност на датум ревалоризације, умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне акумулиране губитке због обезвређења. Учесталост вршења ревалоризације зависи од промене правичне вредности у односу на неотписану вредност основних средстава.

Друштво је, ради свођења вредности основних средстава исказаних у пословним књигама Друштва на њихову фер вредност, ангажовало екстерног проценитеља који је, са стањем на дан 1. јануара 2011. године (претходна процена вршена на дан 1. јануар 2007. године), извршио процену вредности некретнина, постројења и опреме. Сходно извештају о процени коришћене су тржишне методе процене - упоређивањем продајних цена, као и метод амортизоване вредности замене.

Ако се књиговодствена вредност средства повећа као резултат ревалоризације, то повећање се признаје у капиталу, у оквиру позиције ревалоризационе резерве. Међутим, повећање се признаје као приход у билансу успеха до овог износа до којег се сторнира ревалоризационо смањење истог средства, које је претходно признато као расход у билансу успеха. Ако се књиговодствена вредност средства смањи као резултат ревалоризације, то смањење се признаје као расход. Међутим, смањење се признаје и у капиталу до износа постојећих ревалоризационих резерви које се односи на то средство.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.7. Некретнине, постројења, опрема и нематеријална улагања (наставак)**

Некретнине, постројења и опрема набављена након 1. јануара 2011. године и опрема која није била предмет процене, исказани су по набавној вредности и умањене за исправку вредности.

Средство изграђено у сопственој режији признаје се по цени коштања, под условом да она не прелази тржишну вредност. У цену коштања средства не улази камата, административни и други општи трошкови, који се не могу директно приписати средству.

Транспортна средства, опрема за уређење канцеларијских и других просторија, остала опрема и алат и инвентар чији је рок употребе дужи од једне године исказују се по набавној вредности.

Трошкови одржавања, поправке и замене мањих делова опреме се урачунавају у трошкове одржавања у моменту настајања.

Накнадна улагања при реконструкцији, адаптацији или другој доградњи приписују се вредности средства уколико се тим улагањем повећава капацитет средства, продужава корисни век употребе, побољшава квалитет производа или мења намена средства.

Добитак или губитак настао приликом отуђивања некретнина, постројења и опреме књижи се на терет осталих прихода/расхода.

Нематеријална улагања се вреднују по набавној вредности или цени коштања, која укључује увозне дажбине, порезе који се не рефундирају и друга расходе који се могу приписати средству и умањења за све трговачке попусте и рабате. Расходи камата током периода финансирања нематеријалних улагања не капитализују се.

3.8. Амортизација

Некретнине, постројења, опрема и нематеријална улагања се амортизују у току њиховог корисног века употребе, применом методе пропорционалног отписивања, односно методом једнаких годишњих стопа у процењеном корисном веку употребе.

Процењени корисни векови трајања и амортизационе стопе за најзначајније групе некретнина, постројења и опреме су следеће:

	<u>Стопа %</u>
Бране и насипи	1%
Некретнине	1.3 - 4%
Опрема	4 - 20%
Транспортна возила	14.3 - 25%
Рачунари и рачунарска опрема	20%
Канцеларијски намештај	10 - 15%

Амортизациони период и метод амортизације се проверавају на крају сваког обрачунског периода.

3.9. Умањење материјалне имовине

На сваки датум биланса стања, Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдила постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство.

Ако је процењени надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тог средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход у билансу успеха за период.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.9. Умањење материјалне имовине (наставак)

На дан 31. децембар 2012. године Друштво је извршило смањење вредности средстава на надокнадиву вредност.

На дан 31. децембар 2012. године, по препоруци Управног одбора Јавног предузећа "Електропривреда Србије", из Закључка ЈП ЕПС број 443/11-13 од 1. фебруара 2013. године, Овлашћени представници оснивача Друштва донели су Одлуку о свођењу књиговодствене вредности сталних средстава на надокнадиву вредност умањивањем за 18,63%.

3.10. Лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се лизингом, на корисника лизинга, преносе у највећој мери сви ризици и користи који произлазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Друштво као давалац лизинга

Приход по основу оперативног лизинга (приход од ренти) признаје се применом линеарне методе током периода трајања лизинга. Индиректни трошкови настали у преговорима и уговарањем оперативног лизинга додају се књиговодственом износу изнајмљеног средства и признају се на пропорционалној основи током периода трајања лизинга.

Друштво као корисник лизинга

Средства која се држе по уговорима о финансијском лизингу се првобитно признају као средства Друштва по садашњој вредности минималних рата лизинга утврђених на почетку периода лизинга. Одговарајућа обавеза према даваоцу лизинга се укључује у биланс стања као обавеза по финансијском лизингу.

Плаћање рата лизинга се распоређује између финансијских трошкова и смањења обавеза по основу обавеза лизинга са циљем постизања константне стопе учешћа у не измиренем износу обавезе. Финансијски расходи се признају одмах у билансу успеха, осим ако се директно могу приписати средствима која се оспособљавају за употребу, у којем се случају капитализују у складу са општом политиком Друштва о трошковима позајмљивања (напомена 3.3.).

Рате по основу оперативног лизинга се признају као трошак на линеарној основи за време трајања лизинга, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временски шаблон трошења економских користи од изнајмљеног средства.

У случају када се одобравају лизинг олакшице, оне улазе у састав оперативног лизинга и признају се као обавеза. Укупна корист од олакшица признаје се као смањење трошкова изнајмљивања на линеарној основи, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временску структуру трошења економских користи од изнајмљеног средства.

3.11. Залихе

Залихе обухватају сировине и материјал (основни и помоћни), резервне делове, алат и инвентар.

Залихе се мере по набавној вредности или цени коштања, односно нето продајној вредности ако је она нижа. Набавна вредност обухвата куповну цену, увозне дажбине и друге порезе који се не рефундирају, транспортне, манипулативне и друге трошкове који се могу директно приписати стицању залиха, умањена за трговачке попусте, рабате и друге сличне ставке. Цену коштања залиха чине трошкови материјала, израде, трошкови зарада и општи трошкови производње укључујући и опште трошкове набавке и техничког управљања у износима неопходним за довођење залиха у стање и на место у коме се налазе на дан биланса стања. Нето продајна вредност је вредност по којој залихе могу бити реализоване у нормалним условима пословања, по одбитку трошкова продаје.

Обрачун излаза (утрошка) залиха признаје се по методи просечне пондерисане цене. Пондерисани просек израчунава се приликом пријема сваке наредне пошиљке. Алат и ситан инвентар отписују се једнократно приликом стављања у употребу.

Исправка вредности залиха се врши терећењем осталих расхода у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност, односно по основу документованих смањења употребне вредности залиха.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Финансијски инструменти

Свако уговорно право из којег настаје финансијско средство и финансијска обавеза или инструмент капитала признаје се као финансијски инструмент на датум поравнања.

Приликом почетног признавања финансијска средства и финансијске обавезе мере се по његовој или њеној набавној вредности која представља поштenu вредност надокнаде која је дата (у случају средства) или примљена (у случају обавеза) за њега или њу.

Остали дугорочни пласмани

Остали дугорочни пласмани се иницијално признају по набавној вредности, а после почетног признавања мере се по:

- поштеној вредности, уколико се држе ради трговања,
- амортизованеј вредности, уколико имају фиксни рок доспећа,
- набавној вредности, уколико немају фиксни рок доспећа.

Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења признаје се као добитак или губитак у периоду у ком настаје.

Краткорочна потраживања

Краткорочна потраживања обухватају потраживања по основу продаје и друга потраживања.

Потраживања по основу продаје мере се по вредностима из оригиналне фактуре. Фактурисане камате у вези продаје добара и услуга признају се као друга потраживања и исказују се у приходима у периоду у којем настају.

Остала потраживања и пласмани који су потекли од предузећа мере се по амортизованеј вредности.

Обезвређивање финансијских средстава

На дан сваког биланса врши се процена објективних доказа о вредности средстава анализом очекиваних нето прилива готовине и то:

- појединачно за средства која су значајна или
- на бази портфела за групу сличних финансијских средстава која нису појединачно идентификована као обезвређена.

Приликом процене вероватноће наплате потраживања Друштво је уважило све догађаје настале до 31. јануара 2013. године.

Процена извесности наплате потраживања врши се по групама дужника. Потраживања од правних лица по којима је протекао рок за наплату најмање од 60 дана врши се исправка вредности потраживања. Изузетно, може се вршити процена извесности наплате за ову групу дужника и појединачно. Исправка потраживања не врши се по основу потраживања у оквиру ЕПС-а, као ни од лица којима се истовремено и дугује.

За сва потраживања по којима је покренут судски поступак, врши се исправка потраживања. Директан отпис врши се само по окончању судског спора или по Одлуци органа управљања.

Готовина и еквиваленти готовине

Готовина и еквиваленти готовине обухватају готовину на рачунима код банака и у благајни.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мере у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повериоца. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза и пасивних временских разграничења.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Капитал

Капитал Друштва обухвата уделе друштва са ограниченом одговорношћу, остали капитал акумулирани губитак и нераспоређени добитак.

3.14. Резервисања

Резервисања за судске спорове

Резервисање је обавеза која је неизвесна у погледу рока и износа. Друштво признаје резервисања у следећим случајевима:

- када постоји садашња обавеза (правна или стварна) настала као резултат прошлог догађаја;
- када је вероватно да ће одлив ресурса бити потребан за измирење обавеза и
- када износ обавезе може поуздано да се процени.

Резервисање се не признаја за будуће пословне губитке.

У овим финансијским извештајима, Друштво је извршило резервисање за потенцијалне губитке који могу настати по основу судских спорова.

Бенефиције запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је такође, обавезно да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

У складу са Законом о раду (Службени гласник РС бр. 24 од 15. марта 2005. године и 61/05) и Посебним колективним уговором о раду за ЈП „Електропривреда Србије“, Друштво је у обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију у висини три просечне бруто зараде остварене у Републици Србији у месецу који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина, с тим да тако исплаћена отпремнина не може бити нижа од једне и по просечне зараде по запосленом у Друштву у месецу који претходи месецу исплате отпремнине, односно једне и по просечне зараде у привреди Републике Србије у месецу који претходи месецу исплате отпремнине, ако је то за запосленог повољније.

Поред тога, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Друштву, при чему су наведене јубиларне награде плативе у висини од једне просечне зараде послодавца за десет година непрекидног рада, две плате за двадесет година и три плате за тридесет година. Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију и јубиларне награде утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмеравањем које се врши на дан биланса стања.

Друштво је извршило актуарски обрачун садашње вредности будућих обавеза за отпремнине и јубиларне награде у складу са МРС 19: „Накнаде запосленима“ и формирало одговарајућа резервисања по том основу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.15. Обелодањивање односа са повезаним странама**

За сархе ових финансијских извештаја, правна лица се третирају као повезана уколико једно правно лице има могућност контролисања другог правног лица или врши значајан утицај на финансијске и пословне одлуке другог лица у складу са одредбама МРС 24: „Обелодањивање односа са повезаним странама“.

Повезаним странама у смислу напред наведеног стандарда, Друштва сматра правна лица у којима има учешће у капиталу, односно правна лица са учешћем у капиталу Друштва.

Повезане стране могу улазити у трансакције које неповезане стране можда не би вршиле и трансакције са повезаним странама могу се обављати под другачијим условима и другачијим износима у односу на исте трансакције са неповезаним странама.

Друштво пружа услуге повезаним странама и истовремено је корисник њихових услуга. Односи између Друштва и повезаних страна регулисани су уговорима.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентиране вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја.

4.1. Процена и претпоставке

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

4.2. Амортизација и стопа амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку опреме и нематеријалних улагања. Једном годишње Друштво процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

4.3. Резервисања за судске спорове

Генерално, резервисања су у значајној мери подложна проценама. Друштво процењује вероватноћу да се нежељени случајеви могу догодити као резултат прошлих догађаја и врши процену износа који је потребан да се измири обавеза. Иако Друштво поштује начело опрезности приликом процене, с обзиром да постоји велика доза неизвесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процена.

4.4. Исправка вредности потраживања и краткорочних пласмана

Друштво обрачунава обезвређење сумњивих потраживања од купаца и других дужника на основу процењених губитака који настају, ако дужници нису у могућности да изврше плаћања. У процени одговарајућег износа губитка од обезвређења за сумњива потраживања, Друштво се ослања на старост потраживања, раније искуство са отписом, бонитет купаца и променама у условима плаћања. Ово захтева процене везане за будуће понашање купаца и тиме изазване будуће наплате. Међутим, значајан део потраживања Друштва се односи на потраживања од зависних правних лица код којих је, на основу процена и досадашња искуства, укупна садашња вредност потраживања наплатива.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

4.5. Фер вредност

Пословна политика Друштва је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Друштва врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

5. КОРЕКЦИЈЕ ПОЧЕТНОГ СТАЊА

а) Ефекти корекција на акумулираном губитку на дан 31. децембра 2011. године

У току године по основу ефеката грешака из ранијих година, а у складу са захтевима МРС 8 „Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке“ Друштво је спровело корекције почетног стања из ранијих година у износу од 83,018 хиљаде динара:

	У хиљадама динара	
	1. јануар 2011.	1. јануар – 31. децембар 2011.
	Акумулирани губитак/ нераспоређени добитак (нето)	Нето добитак
<i>Акумулирани губитак/Нето добитак, претходно исказан</i>	(18,311,014)	8,768,152
<i>Корекције у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2011. године:</i>		
<i>Корекције сходно елаборату о попису:</i>		
- нематеријалних улагања	(3,318)	3,318
- некретнина, постројења и опреме	10,740	-
- обавеза по основу ПВР	(96,003)	96,003
- обавеза из пословања	860	-
Корекција пореза на добит	4,371	-
<i>Укупно корекције у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2011. године:</i>	(83,350)	99,321
<i>Акумулирани губитак/Нето добитак, кориговано</i>	(18,394,364)	8,867,473

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

5. КОРЕКЦИЈЕ ПОЧЕТНОГ СТАЊА (наставак)

У току године по основу ефеката грешака из ранијих година, а у складу са захтевима МРС 8 „Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке“ Друштво је спровело корекције почетног стања из ранијих година приказаних у табелама које следе:

б) Ефекти корекција на билансу успеха за годину која се завршава на дан 31. децембар 2011. Године

	У хиљадама динара	
	Прелиминарно 31. децембар 2011.	Кориговано 31. децембар 2011.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		
Приходи од продаје	8,717,330	8,717,330
Приходи од активирања учинака и робе	163,431	163,431
Остали пословни приходи	22,816	22,816
	<u>8,903,577</u>	<u>8,903,577</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		
Трошкови материјала	(479,232)	(479,232)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(1,645,560)	(1,645,560)
Трошкови амортизације и резервисања	(4,009,349)	(4,006,031)
Остали пословни расходи	(2,736,506)	(2,640,503)
	<u>(8,870,647)</u>	<u>(8,771,326)</u>
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК	<u>32,930</u>	<u>132,251</u>
Финансијски приходи	378,787	378,787
Финансијски расходи	(229,012)	(229,012)
Остали приходи	11,572,486	11,572,486
Остали расходи	(2,020,005)	(2,020,005)
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	<u>9,735,186</u>	<u>9,834,507</u>
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК		
Порески расход периода	(560,378)	(560,378)
Одложени порески расход периода	(406,656)	(406,656)
	<u>(967,034)</u>	<u>(967,034)</u>
НЕТО ДОБИТАК	<u>8,768,152</u>	<u>8,867,473</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

5. КОРЕКЦИЈЕ ПОЧЕТНОГ СТАЊА (наставак)

в) Ефекти корекција на билансу стања на дан 31. децембра 2011. године

	У хиљадама динара		
	Прелиминарно 31. децембар 2011.	Рекласифи- кације и корекције +/-	Кориговано 31. децембар 2011.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	3,968	3,318	7,286
Некретнине и опрема	212,183,235	(10,740)	212,172,495
Учешћа у капиталу	48	-	48
Остали дугорочни финансијски пласмани	2,188,164	-	2,188,164
	<u>214,375,415</u>	<u>(7,422)</u>	<u>214,367,993</u>
Обртна имовина			
Залихе	1,142,808	-	1,142,808
Потраживања	14,402,466	-	14,402,466
Потраживања за више плаћени порез на добит	931	-	931
Краткорочни финансијски пласмани	996,284	-	996,284
Готовински еквиваленти и готовина	425,100	-	425,100
Порез на додатну вредност и активна временска разграничења	248,838	-	248,838
	<u>17,216,427</u>	<u>-</u>	<u>17,216,427</u>
Укупна актива	<u>231,591,842</u>	<u>(7,422)</u>	<u>231,584,420</u>
ПАСИВА			
Капитал			
Основни капитал	78,082,442	-	78,082,442
Остали капитал	420,026	-	420,026
Ревалоризационе резерве	137,840,912	-	137,840,912
Акумулирани губитак	(18,086,331)	83,018	(18,003,313)
Нераспоређени добитак	9,783,319	-	9,783,319
	<u>208,040,368</u>	<u>83,018</u>	<u>208,123,386</u>
Дугорочне обавезе и резервисања			
Дугорочна резервисања	408,836	-	408,836
Остале дугорочне обавезе	47,136	-	47,136
	<u>455,972</u>	<u>-</u>	<u>455,972</u>
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	89,219	-	89,219
Обавезе из пословања	1,972,532	841	1,973,373
Остале краткорочне обавезе	3,690,600	-	3,690,600
Обавезе по основу пореза на додатну вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	254,592	(95,984)	158,608
Обавезе по основу пореза на добитак	535,353	4,371	539,724
	<u>6,542,296</u>	<u>(90,772)</u>	<u>6,451,524</u>
Одложене пореске обавезе	<u>16,553,206</u>	<u>332</u>	<u>16,553,538</u>
Укупна пасива	<u>231,591,842</u>	<u>(7,422)</u>	<u>231,584,420</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приходи од продаје електричне енергије у оквиру ЕПС-а	8.578.883	8.716.669
Приходи од продаје услуга	9.027	661
	<u>8.587.910</u>	<u>8.717.330</u>

7. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ

Приходи од активирања учинака и робе исказани у билансу успеха за пословну 2012. годину, у износу од 158.227 хиљада динара (2011. 163.431 хиљада динара) највећим делом, у износу од 148.973 хиљада динара, се односе на капитализацију трошкова рада радника Друштва на ревитализацији Агрегата 1 и 6 сходно допуни VIII основног уговора о ревитализацији.

8. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приход од наплате штета од осигурања	30.171	16.960
Приходи од закупнина	6.385	4.851
Приходи од донација	3.304	561
Приход по основу наплате тендерске документације	480	444
Остали пословни приходи	3.001	-
	<u>43.341</u>	<u>22.816</u>

9. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Материјал за одржавање и резервни делови	140.602	147.709
Набављена електрична енергија у оквиру ЕПС-а	315.446	188.252
Деривати нафте	86.149	79.760
Ситан инвентар и ауто гуме	41.242	50.404
ХТЗ опрема	10.775	8.401
Канцеларијски и остали режијски материјал	3.465	4.706
	<u>597.679</u>	<u>479.232</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

10. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Бруто зараде	1,445,853	1,299,006
Порези и доприноси на терет послодавца	281,156	252,411
Трошкови превоза и дневница за службено путовање	20,868	18,098
Накнаде за превоз радника	42,510	32,160
Стипендије и кредити студентима и ученицима	16,103	15,479
Помоћ запосленима	4,291	4,856
Остали лични расходи и накнаде	14,767	23,550
	<u>1,825,348</u>	<u>1,645,560</u>

11. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Трошкови амортизације	3,958,261	3,936,578
Резервисање за накнаде и друге бенефиције запослених	35,181	66,054
Резервисања за судске спорове	200,000	3,399
	<u>4,193,442</u>	<u>4,006,031</u>

Резервисања за судске спорове исказана, у пословној 2012. години, у износу од 200,000 хиљада динара у целости се односе на процене руководства по основу већег броја спорова за накнаду штете у приобаљу.

12. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Услуге одржавања	1,087,232	1,207,182
Накнаде за коришћење вода	501,824	462,116
Премије осигурања	157,801	136,420
Професионалне услуге	394,782	253,442
Остали индиректни порези и накнаде	172,129	150,271
Остале непроизводне услуге	122,452	128,731
Порез на имовину	102,285	45,017
ПТТ услуге	16,989	18,637
Репрезентација	26,977	27,766
Накнаде за коришћење грађевинског земљишта	62,136	70,420
Заштита животне средине	18,685	19,705
Транспортне услуге	7,358	8,525
Закупнине	4,306	6,003
Комуналне услуге	27,325	24,250
Рекламе, спонзорства и донаторства	9,427	24,308
Платни промет и банкарске услуге	10,836	8,248
Трошкови истраживања	103,067	90,584
Остали трошкови	18,370	18,898
	<u>2,844,771</u>	<u>2,640,503</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

13. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Финансијски приходи у оквиру ЕПС-а	221,859	282,845
Приходи од камата	17,259	72,502
Позитивне курсне разлике	109,812	23,114
Остали финансијски приходи	304	326
	<u>349,234</u>	<u>378,787</u>

Финансијски приходи у оквиру ЕПС-а исказани у пословној 2012. години у износу од 221,859 хиљада динара се односе на приходе по основу обрачунате камате на износ репрограмираних краткорочних потраживања, насталих у интерним односима са ЈП ЕПС, са стањем на дан 31. децембар 2004. године, у складу са Споразумом о начину извршења међусобних потраживања и обавеза од 23. новембра 2005. године. Каматна стопа се обрачунава у висини есконтне стопе НБС на годишњем нивоу.

14. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Финансијски расходи у оквиру ЕПС-а	310,087	198,557
Расходи камата	25,006	8,674
Негативне курсне разлике	15,324	21,663
Остали финансијски расходи	349	118
	<u>350,766</u>	<u>229,012</u>

Финансијски расходи у оквиру ЕПС-а исказани у пословној 2012. години у износу од 310,087 хиљада динара (2011: 198,557 хиљада динара) највећим делом се односе на реализоване курсне разлике по основу набавке опреме, у износу од 309,624 хиљада динара (2011: 196,606 хиљада динара), намењене за ревитализацију Агрегата 1 и 6.

15. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добици од продаје некретнина, постројења и опреме	2,906	2,007
Вишкови	5,127	2,302
Наплата и умањење исправке вредности:		
- датих аванса за залихе	4,424	22,493
- потраживања од купаца	153	-
Ефекти процене вредности некретнина, постројења и опреме	-	11,467,562
Остали приходи	23,603	78,102
	<u>36,213</u>	<u>11,572,486</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

16. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Губици од расходовања и продаје постројења и опреме	434,083	1,291,730
Мањкови	6,554	9,319
Обезвређење		
- имовине	846,442	318,151
- аванса	8,291	16,092
- потраживања	3,018	8,728
Ефекти процене вредности некретнина, постојења и опреме	-	348,094
Остали расходи	35,188	27,891
	<u>1,333,576</u>	<u>2,020,005</u>

Обезвређење некретнина, постројења и опреме у износу од 846,442 хиљада динара је настало услед обезвређења енергетских средстава (земљишта, грађевинских објеката и опреме који су били на процени која је урађена на дан 1. јануар 2011. године) линеарно по стопи од 18,63%, како би се садашња вредност ових средстава svela на надокнадиву вредност у складу са МРС 36. Ово је спроведено по основу Закључка управног одбора ЈП ЕПС Београд, број 443/11-13 од 1. фебруара 2013. године.

17. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Порески расход периода	7,811	580,378
Одложени порески (приход)/расход периода	(4,974,635)	406,656
	<u>(4,966,824)</u>	<u>967,034</u>

б) Усаглашавања износа пореза на добитак у билансу успеха и производа добити пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
(Губитак)/Добитак пре опорезивања	(1,970,657)	9,834,507
Порез обрачунат по стопи од 10%	(197,066)	983,451
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	146,281	73,585
Усклађивање расхода по основу амортизације у рачуноводствене и пореске сврхе (привремене разлике)	66,141	73,651
Умањење обрачунатог пореза по основу улагања у некретнине, постројења и опрему	(7,811)	(570,309)
Капитални добици	266	-
Порески расход периода	7,811	580,378
Одложени порески (приход) / расход периода	(4,974,635)	406,656
	<u>(4,966,824)</u>	<u>967,034</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

17. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (наставак)

в) Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе исказане на дан 31. децембра 2012. године у износу од 19,075,797 хиљада динара (31. децембра 2011 године, 16,553,538 хиљада динара) се односе на привремену разлику између основице по којој се некретнине, постројења и опрема признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима. Промена вредности одложених пореских обавеза је приказана у табели која следи:

	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
Стање на почетку године	16,553,538	6,324,060
Одложени порески расход/(приход) периода	-	406,988
Признавање одложених пореских обавеза по основу процене вредности некретнина, постројења и опреме	-	9,822,490
Ефекти промене пореске стопе	7,496,894	-
Одбитна привремена разлика по основу које се не признаје одложено пореско средство	(4,974,635)	-
Стање на крају године	<u>19,075,797</u>	<u>16,553,538</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

18. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема	Основна средства у припреми и аванси	Укупно основна средства	Нематери- јална Улагања
Стање, 1. јануар 2011. године	1,495,042	124,772,840	78,774,971	7,545,510	212,588,363	36,185
Корекције почетног стања	-	-	-	(10,740)	(10,740)	-
Стање, 1. јануар 2011. године – кориговано	1,495,042	124,772,840	78,774,971	7,534,770	212,577,623	36,185
Набавке у току периода	30,404	185,574	723,018	2,902,688	3,841,684	2,396
Ефекти процене вредности	(59,982)	43,255,013	14,836,124	-	58,031,155	-
Пренос са инвестиција у току	5,792	91,190	2,660,039	(2,757,021)	-	-
Интерна реализација	-	-	-	151,945	151,945	-
Затварање аванса	-	-	-	(198,432)	(198,432)	-
Продаја и расхоровања	-	-	(3,499,412)	-	(3,499,412)	-
Мањкови	-	-	(331)	-	(331)	-
Преноси трећим лицима	-	-	(1,495)	-	(1,495)	-
Вишкови	-	2,343	-	-	2,343	-
Стање, 31. децембар 2011. године	1,471,256	168,306,960	93,492,913	7,633,951	270,905,080	38,581
Набавна вредност						
Стање, 1. јануар 2012. године	1,471,256	168,306,960	93,492,913	7,633,951	270,905,080	38,581
Набавке у току периода	-	150,135	615,419	2,795,843	3,562,397	5,376
Пренос са инвестиција у току	39,194	430,675	961,497	(1,431,366)	-	-
Ефекат обезвређења	(211,934)	-	-	-	(211,934)	-
Интерна реализација	-	-	-	148,903	148,903	-
Затварање аванса	-	-	-	(153,937)	(153,937)	-
Продаја и расхоровања	-	(895)	(78,180)	-	(782,075)	(25)
Мањкови	-	-	-	-	-	-
Преноси трећим лицима	-	-	(1,015)	-	(1,015)	-
Вишкови	-	-	(1,382)	-	(1,382)	-
Остало	(1)	(1)	2	71	71	-
Стање, 31. децембар 2012. године	1,298,515	168,886,674	94,286,254	8,994,465	273,466,108	43,932
Исправка вредности						
Стање, 1. јануар 2011. године	250,946	60,435,575	43,932,495	-	104,820,016	27,977
Корекција почетног стања	-	-	-	-	-	(3,318)
Стање, 1. јануар 2011. године – кориговано	250,946	60,435,575	43,932,495	-	104,820,016	24,659
Амортизација у току периода	7,368	2,088,334	1,837,558	-	3,933,260	6,636
Продаја и расхоровања	-	-	(2,225,818)	318,201	(1,908,617)	-
Ефекти процене вредности	(53,295)	(26,996,833)	(20,855,443)	-	(47,915,371)	-
Вишкови	-	1,542	-	-	1,542	-
Мањкови	-	-	(331)	-	(331)	-
Преноси трећим лицима	-	-	(1,478)	-	(1,478)	-
Остале промене	-	-	3,564	-	3,564	-
Стање, 31. децембар 2011. године	205,019	35,529,818	22,679,547	318,201	58,732,585	31,295
Исправка вредности						
Стање, 1. јануар 2012. године	205,019	35,529,818	22,679,547	318,201	58,732,585	31,295
Амортизација у току периода	7,712	2,093,859	1,852,940	-	3,954,511	5,750
Продаја и расхоровања	-	(525)	(353,017)	-	(353,542)	-
Мањкови	-	-	(83)	-	(83)	-
Преноси трећим лицима	-	-	(974)	-	(974)	-
Остале промене	-	(60)	4,649	1	4,590	(1)
Ефекат обезвређења ОС на дан 31.12.2012.	10,723	24,411,894	12,903,174	-	37,325,791	-
Стање, 31. децембар 2012. године	223,454	62,034,986	37,086,236	318,202	99,662,878	35,044
Стање, 1. јануар 2012. године, нето	1,286,237	132,777,142	70,813,366	7,315,750	212,172,495	7,286
Стање, 31. децембар 2012. године, нето	1,075,061	106,851,888	57,200,018	8,678,263	173,803,230	8,888

Набавке у току периода исказане у укупном износу од 3,562,397 хиљада динара, највећим делом у износу од 2.074.939 хиљада динара, се односе на улагања у ревитализацију Агрегата 4 и 5.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

18. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (наставак)

У наредној табели су приказане промене на основним средствима по основу умањења вредности на дан 31. децембар 2012. године:

	У хиљадама динара			
	Земљиште, шуме и вишегодишњи засади	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Укупно
Ефекти обезвређења	222,657	24,411,894	12,903,174	37,537,725
Укупни ефекти обезвређења на терет:				
- ревалоризационих резерви	211,934	24,068,056	12,411,293	36,691,283
- расхода текућег периода	10,723	343,838	491,881	846,442
	<u>222,657</u>	<u>24,411,894</u>	<u>12,903,174</u>	<u>37,537,725</u>

Умањење вредности некретнина, постројења и опреме на дан 31. децембар 2012. године, Друштво је извршило у складу са Закључком Управног Одбора ЈП ЕПС-а број 443-11-13 од 1. фебруара 2013. године како би књиговодствену вредност сталних средстава свело на надокнадиву вредност умањењем за 18,63%.

Укупни нето ефекти свођења књиговодствене вредности сталних средстава на надокнадиву вредност евидентирани су у износу од 37.537.725 хиљада динара. Од наведеног износа Друштво је укинуло ревалоризационе резерве у износу од 36.691.283 хиљаде динара, а износ од 846.442 хиљаду динара признало на терет расхода.

19. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Дугорочна потраживања у оквиру ЕПС-а	2,159,356	2,415,913
Дати дугорочни кредити	601	519
Дугорочни кредити запосленима	<u>28,675</u>	<u>28,289</u>
Текућа доспећа дугорочних потраживања	<u>(256,557)</u>	<u>(256,557)</u>
	<u>1,932,075</u>	<u>2,188,164</u>

Дугорочна потраживања у оквиру ЕПС-а исказана, на дан 31. децембар 2012. године, у износу од 2,159,356 хиљада динара (укључујући текућа доспећа у износу од 256,557 хиљада динара) односе се на репрограмирана потраживања која су настала у интерним односима између ЈП ЕПС и јавних предузећа која је ЈП ЕПС основао са стањем на дан 31. децембар 2004. године. Друштво је отписало 50,01% износа краткорочних потраживања, док је остатак потраживања репрограмиран на 180 месечних рата чија је отплата почела 30. јуна 2006. године и траје до 31. маја 2021. године уз каматну стопу на нивоу есконтне стопе Народне банке Србије.

Дугорочни кредити запосленима који на дан 31. децембар 2012. износе 28,675 хиљада динара се односе на кредите одобрене запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Главница кредита се увећава у складу са кретањем цена на мало у Републици Србији. Ови кредити се отплаћују у месечним ратама, у већини случајева, на период од 40 година.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

20. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Материјал	547,300	524,182
Резервни делови	433,340	405,807
Алат и ситан инвентар	371,541	349,706
Дати аванси	142,099	300,144
	<u>1,494,280</u>	<u>1,579,839</u>
Исправка вредности:		
- залихе материјала и резервних делова	(112,005)	(112,005)
- алата и ситног инвентара	(326,310)	(295,142)
- дати аванси	(33,751)	(29,884)
	<u>(472,066)</u>	<u>(437,031)</u>
	<u>1,022,214</u>	<u>1,142,808</u>

21. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Купци:		
- у оквиру ЕПС-а	16,322,541	14,382,528
- остала повезана правна лица	370	370
- у земљи	27,496	25,046
- у иностранству	20,705	19,596
Потраживања од запослених	28,484	5,015
Потраживања по основу претплаћених пореза и доприноса	4,317	521
Остала потраживања	7,333	12,488
	<u>16,411,246</u>	<u>14,445,564</u>
Исправка вредности:		
- потраживања у оквиру ЕПС-а	(370)	(370)
- купци у земљи	(24,888)	(23,131)
- купци у иностранству	(20,705)	(19,597)
	<u>(45,963)</u>	<u>(43,098)</u>
	<u>16,365,283</u>	<u>14,402,466</u>

22. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Краткорочни кредити и пласмани у оквиру ЕПС-а	256,557	256,557
Остали краткорочни финансијски пласмани	224,610	739,727
	<u>481,167</u>	<u>996,284</u>

Остали краткорочни финансијски пласмани исказани, на дан 31. децембар 2012. године, у износу од 224,610 хиљада динара, највећим делом се односе на девизна средства у износу од 191,276 хиљада динара (USD 2,219,591), орочена код банке Intesa AD, Београд по годишњој каматној стопи од 4,15%, као и на орочена динарска средства у износу од 2,252 хиљаде динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

23. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Текући рачуни		
- у динарима	27.050	28.960
- у страниј валути	83.596	384.853
Остала новчана средства	268.600	11.287
	<u>379.246</u>	<u>425.100</u>

Остала новчана средства исказана на дан 31. децембра 2012. године у износу од 268.600 хиљада динара, највећим делом, у износу од 257.120 хиљада динара се односе на акредитиве за потребе увоза опреме, неопходне за ревитализацију агрегата.

24. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Потраживања за више плаћен порез на додату вредност	-	149.588
Разграничени порез на додату вредност	169.819	88.370
Остала активна временска разграничења	6.602	10.880
	<u>176.421</u>	<u>248.838</u>

25. ТАБЕЛА ПРОМЕНА НА ИСПРАВЦИ ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара 2012.		
	Дати аванси	Потраживања од купаца	Укупно
Стање на почетку године пре корекција	29.884	43.098	72.982
Исправке на терет трошкова текућег периода	8.291	3.018	11.309
Наплаћена исправљена потраживања	(4.424)	(153)	(4.577)
Стање на крају године	<u>33.751</u>	<u>45.963</u>	<u>79.714</u>

26. КАПИТАЛ

Основни капитал

Основни капитал представља капитал друштва са ограниченом одговорношћу који је у потпуном власништву ЈП Електропривреда Србије, Београд. Он обухвата почетни капитал и накнадне уплате основног капитала увећана за кумулиране ревалоризационе резерве, које су настале као резултат примене индекса раста цена на мало до 31. децембра 2000. године и кориговане пренете приликом прве примене нових рачуноводствених прописа Републике Србије на дан 1. јануара 2004. године.

На дан 1. јануара 2006. године код Агенције за привредне регистре уписана је промена правне форме Друштва у друштво са ограниченом одговорношћу и промена назива Друштва у Привредно друштво "Хидроелектране Ђердап" д.о.о., Кладово. Такође, регистрован је уписани и уплаћени новчани капитал у износу од EUR 500 и неновчани капитал у износу од EUR 909.899.681 у власништву ЈП ЕПС, Београд. Исказани износ основног капитала Друштва није усаглашен са износом који је уписан у Регистар Агенције за привредне регистре Републике Србије.

Остали капитал

Остали капитал приказан у билансу стања Друштва на дан 31. децембра 2012. године односи се на сопствене вангословне изворе, који су пренети приликом прве примене нових рачуноводствених прописа Републике Србије на дан 1. јануара 2004. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

27. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара		
	Судски спорови	Дугорочне бенефиције запосленима	Укупно
Стање, 1. јануар 2011. године	138.381	279.205	417.586
Нова резервисања	3.399	66.054	69.453
Исплаћено током године	(46.780)	(31.423)	(78.203)
Стање, 31. децембра 2011. године	95.000	313.836	408.836
Нова резервисања	200.000	35.181	235.181
Исплаћено током године	(83.123)	(43.789)	(126.912)
Стање, 31. децембра 2012. године	211.877	305.228	517.105

Дугорочна резервисања за бенефиције запослених исказана, на дан 31. децембар 2012. године у износу од 305.228 хиљада динара се односе на резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених на основу обрачуна извршеног у складу са захтевима МРС 19 "Бенефиције запослених". Наведени износ обухвата резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда у складу са колективним уговором уз претпоставке да ће вредност зарада расти по стопи од 1,5% уз дисконтни фактор од 7,18% годишње.

28. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Обавезе у оквиру ЕПС-а	26.820	26.093
Репрограмиране обавезе по основу јавних прихода	21.297	30.950
	48.117	57.043
Део осталих дугорочних обавеза који доспева до једне године:		
- у оквиру ЕПС-а		(447)
- репрограмиране обавезе по основу јавних прихода	(8.962)	(9.460)
	(8.962)	(9.907)
	39.155	47.136

Обавезе у оквиру ЕПС-а исказане, са стањем на дан 31. децембра 2012. године, у укупном износу од 26.820 хиљаде динара у целости се односе на дугорочне обавезе настале у складу са Споразумом од 20. децембра 2005. године којим се ближе уређују услови, начин и рокови измиривања међусобних краткорочних и дугорочних потраживања и обавеза, које су настале у интерним односима између ЈП ЕПС и јавних предузећа која је ЈП ЕПС основао, са стањем на дан 31. децембра 2004. година. Обавезе се измирују са роком доспећа од десет година, уз грејс периодом од годину дана, и каматном стопом у висини референтне каматна стопе Народне Банке Србије на годишњем нивоу.

Репрограмиране обавезе по основу јавних прихода исказане, на дан 31. децембар 2012. године, у укупном износу од 21.297 хиљада динара, проистичу из решења Пореске управе од дана 29. децембра 2003. године којим је извршено одлагање плаћања дуга по основу пореза и других јавних прихода на 120 месечних рата уз обрачун камате применом есконтне стопе Народне банке Србије. Месечни анuitети отплате дуга утврђују се посебним решењем Пореске управе - Центар за велике пореске обавезнике. Укупан дуг је умањен за 30% камате обрачунате закључно са 30. септембром 2003. година, који ће бити приписан уколико Предузеће своје пореске обавезе не буде извршило у складу са Одлуком Владе Републике Србије.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

29. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Краткорочне финансијске обавезе у земљи	196.740	79.311
Текуће дослеће дугорочних кредита	988	447
Текуће дослеће осталих дугорочних и репрограмираних обавеза	8.962	9.461
	<u>206.690</u>	<u>89.219</u>

Краткорочне финансијске обавезе у земљи, исказане са стањем на дан 31. децембра 2012. године, у износу од 196.740 хиљада динара у целости се односе на краткорочни кредит одобрен од стране Комерцијалне Банке А.Д. Београд, по основу дозвољеног минуса на текућем рачуну, до износа од 200.000 хиљада динара, на период од шест месеци уз каматну стопу од 1.2% на месечном нивоу.

30. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Примљени аванси	2.320	2.234
Добављачи		
- у оквиру ЕПС-а	670.406	1.220.748
- у земљи	844.783	730.790
- у иностранству	74.987	4.598
Остале обавезе из пословања	69	15.003
	<u>1.592.565</u>	<u>1.973.373</u>

Обавезе из пословања исказане на дан 31. децембра 2012. године, у износу од 670.456 хиљада динара, највећим делом, у износу од 656.220 хиљада динара, се односе на обавезе према матичном предузећу ЈП Електропривреда Србије, а по основу Уговора о преузимању дуга од предузећа Energomashin Export Slovje Masini, Москва за ревитализацију хидроелектране Ђердап 1.

31. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Обавезе у оквиру ЕПС-а по основу ревитализације	5.252.521	3.600.177
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	2.338	2.338
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада	50.897	46.532
Обавезе за порезе и доприносе на зараде	33.867	36.450
Остале обавезе	476	5.103
	<u>5.340.099</u>	<u>3.690.600</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

32. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Накнаде за коришћење вода, грађевинског земљишта и осталих јавних добара	356,799	58,900
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	21,173	528
Одложени приходи и примљене донације	84,728	58,832
Обавезе за ПДВ	84,871	-
Разграничене обавезе за ПДВ	76,399	40,348
	<u>623,970</u>	<u>158,608</u>

Промене на одложеним приходима по основу донација биле су следеће:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Стање на почетку године	58,832	59,016
Пренос у приходе	(3,304)	(184)
Примљена донација за основна средства	29,200	-
Стање на крају године	<u>84,728</u>	<u>58,832</u>

33. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Порески кредит за улагања у основна средства	429,687	154,946
Отписани улози у банкама у стечају	30,706	30,706
Искњижена средства заједничке потрошње	194,744	194,743
	<u>655,137</u>	<u>380,395</u>

34. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

а) Преглед прихода и расхода остварених из трансакција са повезаним правним лицима приказан је у наредном прегледу:

	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
<i>Приходи</i>		
<i>Приходи по основу испоручене електричне енергије</i>		
ЈП Електропривреда Србије, Београд	8,578,883	8,716,669
<i>Финансијски приходи</i>		
ЈП Електропривреда Србије, Београд	221,859	282,846
<i>Укупно приходи</i>	<u>8,800,742</u>	<u>8,999,514</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

34. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

а) Преглед прихода и расхода остварених из трансакција са повезаним правним лицима приказан је у наредном прегледу:

	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
Расходи		
<i>Расходи по основу набавке електричне енергије</i>		
ПД Електроовјодина д.о.о.	(25,306)	(24,764)
ПД Електродистрибуција Београд д.о.о.	(3,979)	(7,190)
ПД Југоисток д.о.о.	(49,576)	(50,275)
ПД Центар д.о.о.	(31,117)	(28,479)
ЈП Електропривреда Србије, Београд	(205,468)	(77,544)
	<u>(315,446)</u>	<u>(188,252)</u>
<i>Остали пословни расходи</i>		
ЈП Електропривреда Србије, Београд	(1,995)	-
ПД Електродистрибуција д.о.о., Београд	-	(283)
ПД Центар д.о.о.	-	(43)
	<u>(1,995)</u>	<u>(326)</u>
<i>Финансијски расходи</i>		
ПД Електродистрибуција Београд д.о.о.	(11)	(17)
ПД Југоисток д.о.о.	(284)	(215)
ЈП Електропривреда Србије, Београд	(309,792)	(198,325)
	<u>(310,087)</u>	<u>(198,557)</u>
Укупно расходи	<u>(627,528)</u>	<u>(387,135)</u>
Приходи, нето	<u>8,173,214</u>	<u>8,612,379</u>

б) Салда потраживања и обавеза произашла из трансакција обављених са повезаним правним лицима приказана су у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Потраживања		
<i>Остали дугорочни финансијски пласмани</i>		
ЈП Електропривреда Србије, Београд	1,902,799	2,159,356
	<u>1,902,799</u>	<u>2,159,356</u>
<i>Потраживања од купаца</i>		
ЈП Електропривреда Србије, Београд	16,322,541	14,382,528
	<u>16,322,541</u>	<u>14,382,528</u>
<i>Краткорочни финансијски пласмани</i>		
ЈП Електропривреда Србије, Београд	256,557	256,557
	<u>256,557</u>	<u>256,557</u>
Укупно потраживања	<u>18,481,897</u>	<u>16,798,441</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

34. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

б) Салда потраживања и обавеза произашла из трансакција обављених са повезаним правним лицима приказана су у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Обавезе		
<i>Остале дугорочне обавезе</i>		
ЈП Електропривреда Србије, Београд	(26,820)	(25,846)
<i>Обавезе из пословања</i>		
ПД Електројовина д.о.о., Нови Сад	(2,689)	(2,396)
ПД Електродистрибуција Београд д.о.о., Београд	(303)	(333)
ПД Југоисток д.о.о., Ниш	(7,871)	(7,304)
ПД Центар д.о.о., Крагујевац	(3,019)	(3,952)
ЈП Електропривреда Србије, Београд	(4,213)	(1,206,763)
	<u>(18,095)</u>	<u>(1,220,748)</u>
<i>Краткорочне финансијске обавезе</i>		
ЈП Електропривреда Србије, Београд	(988)	(447)
<i>Остале обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе</i>		
ЈП Електропривреда Србије, Београд	(5,904,832)	(3,600,177)
<i>Укупна обавезе</i>	<u>(5,950,735)</u>	<u>(4,847,018)</u>
<i>Потраживања, нето</i>	<u>12,531,162</u>	<u>11,951,423</u>

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбеди принос на капитал. Структура капитала Друштва састоји се од дуговања, укључујући остале дугорочне обавезе образложене у напомени 27, дугорочних и краткорочних пласманâ, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује уделе, остали капитал, резерве као и акумулирани добитак.

Лица која контролишу финансије на нивоу Друштва испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Задуженост а)		
Готовина и готовински еквиваленти	245,845	136,355
	<u>379,246</u>	<u>425,100</u>
Нето задуженост	<u>(133,401)</u>	<u>(288,745)</u>
Капитал б)	<u>166,931,376</u>	<u>208,123,386</u>
Радио укупног дуговања према капиталу	<u>0%</u>	<u>0%</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Управљање ризиком капитала (наставак)

- а) Дуговање се односи на дугорочне и краткорочне кредите односно текућа дослећа дугорочних кредита.
- б) Капитал укључује уделе, остали капитал, ревалоризационе резерве као и акумулирани губитак

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљни значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напомени 3 ових финансијских извештаја.

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Финансијска средства		
Дугорочна потраживања	1,932,075	2,188,164
Потраживања од купаца	16,325,149	14,384,442
Краткорочни финансијски пласмани	481,167	996,264
Готовина и готовински еквиваленти	378,246	425,101
	<u>19,117,637</u>	<u>17,993,991</u>
Финансијске обавезе		
Остале дугорочне обавезе	39,155	47,135
Краткорочне финансијске обавезе	206,690	89,219
Обавезе из пословања	1,590,245	1,971,139
Остале обавезе	5,306,232	3,654,150
	<u>7,142,322</u>	<u>5,761,643</u>

Основни финансијски инструменти Друштва су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, финансијски пласмани, који настају директно из пословања Друштва, као и дугорочни и краткорочни зајмови, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Друштва. У нормалним условима пословања Друштво је изложено ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и преваходно се избегавају смањењем изложености Друштва овим ризицима. Друштво не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У овом пословању Друштво је изложено финансијским ризицима од промена курса валута и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајнијих промена у изложености Друштва тржишном ризику, нити у начину на који Друштво управља или мери тај ризик.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Девизни ризик

Друштво је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, дугорочних потраживања, дугорочних кредита и обавеза према добављачима који су деноминирани у иностраној валути. Друштво не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Друштво послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у иностраној валути на датум извештавања у Друштву биле су следеће:

	Средства		Обавезе	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
EUR	277,965	302,189	74,988	4,598
CHF	7,771	7,108	-	-
USD	108,639	130,937	5,774,839	4,814,699
SEK	16	25	-	-
GBP	55	50	-	-
	<u>394,446</u>	<u>440,309</u>	<u>5,849,827</u>	<u>4,819,297</u>

Друштво је осетљиво на промене девизног курса евра (EUR), америчког долара (USD), швајцарског франка (CHF), шведске круне (SEK). Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Друштва на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваним променама у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у иностраној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује на повећање резултата текућег периода у случајевима када динар девалвира у односу на валуту о којој се ради. У случају девалвације динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
EUR валута	20,298	29,759
CHF валута	777	711
USD валута	(586,620)	(468,376)
SEK валута	2	3
GBP валута	5	4
Резултат текућег периода	<u>(545,538)</u>	<u>(437,899)</u>

Осетљивост Друштва на промене у страним валутама повећала се у текућем периоду, углавном на основу ефеката номиналног пораста обавеза исказаних у доларима и еврима које се највећим делом односи на повећање дугорочних кредита и обавеза из пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Ризик од промене каматних стопа

Друштво је изложено ризику од промене каматних стопа на средствима и обавезама код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта, те Друштво нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Потраживања од купаца	16.325.149	14.384.442
Готовина и готовински еквиваленти	379.246	425.101
	<u>16.704.395</u>	<u>14.809.543</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Краткорочни финансијски пласмани	193.528	708.645
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	1.932.075	2.188.164
Краткорочни финансијски пласмани	287.639	287.639
	<u>2.219.714</u>	<u>2.475.803</u>
	<u>19.117.637</u>	<u>17.993.991</u>
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносна</i>		
Обавезе према добављачима	1.590.248	1.971.139
Остале обавезе	5.306.232	3.654.150
	<u>6.896.477</u>	<u>5.625.289</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Остале дугорочне обавезе	39.155	47.135
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Краткорочне финансијске обавезе	205.702	88.772
Текућа дослећа дугорочних кредита	988	447
	<u>206.690</u>	<u>89.219</u>
	<u>7.142.322</u>	<u>5.761.643</u>

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недеривативне инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављана под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама.

Да је каматна стопа 1% виша/нижа, а све остале варијабле остану непромењене, Друштво би остварило оперативни добитак/(губитак) за годину која се завршава 31. децембра 2012. године у износу од 20.130 хиљада динара (31. децембар 2011. године: 23.866 хиљада динара). Оваква ситуација се приписује изложености Друштва која је заснована на варијабилним каматним стопама које се обрачунавају на дугорочне и краткорочне кредите и дугорочна потраживања.

Управљање потраживањима од купаца

Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Друштво. Изложеност Друштва овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса. Потраживања од купаца у значајном делу односе се на повезана правна лица.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Управљање потраживањима од купаца (наставак)

Најзначајнији купац електричне енергије је повезано правно лице ЈП Електропривреда Србије, Београд, која, са стањем на дан 31. децембра 2012. године, износи 16,325,149 хиљаду динара (31. децембар 2011. године: 14,384,442 хиљада динара).

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2012. године приказана је у табели која следи:

	Бруто изложеност	Исправка вредности	У хиљадама динара Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	657,808	-	657,808
Доспела, исправљена потраживања од купаца	45,963	(45,963)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	15,667,341	-	15,667,341
	<u>16,371,112</u>	<u>(45,963)</u>	<u>16,325,149</u>

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2011. године приказана је у табели која следи:

	Бруто изложеност	Исправка вредности	У хиљадама динара Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	740,458	-	740,458
Доспела, исправљена потраживања од купаца	43,098	(43,098)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	13,643,984	-	13,643,984
	<u>14,427,540</u>	<u>(43,098)</u>	<u>14,384,442</u>

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања исказана на дан 31. децембар 2012. године у износу од 657,808 хиљада динара (31. децембар 2011. године: 740,458 хиљаде динара). Ова потраживања доспевају углавном у року од 30 дана након датума фактуре. Просечно време наплате потраживања у 2012. години износи 649 дана (2011. године: 569 дана).

Доспела, исправљена потраживања од купаца

Друштво је у претходним периодима обезвредило потраживања од купаца за доспела потраживања у износу од 45,963 хиљада динара (2011. године: 43,098 хиљада динара), за која је Друштво утврдило да је дошло до промене у кредитној способности комитената и да потраживања у наведеним износима неће бити наплаћена.

Доспела, неисправљена потраживања од купаца

Друштво није обезвредило доспела потраживања исказана на дан 31. децембра 2012. године у износу од 15,667,341 хиљаду динара (31. децембар 2011. године: 13,643,984 хиљада динара) обзиром да се та потраживања односе на потраживања од повезаних правних лица, те да руководство Друштва сматра да ће укупна садашња вредност ових потраживања бити наплаћена.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Управљање потраживањима од купаца (наставак)

Дospelа, неисправљена потраживања од купаца (наставак)

Старосна структура доспелих, неисправљених потраживања представљена је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Мање од 30 дана	657,808	370,229
31 - 90 дана	1,671,067	1,995,485
91 - 180 дана	5,289,858	5,036,817
181 - 365 дана	8,048,608	6,241,453
	<u>15,667,341</u>	<u>13,643,984</u>

Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31. децембар 2012. године исказане су у износу од 1,592,565 хиљада динара (31. децембра 2011. године: 1,973,373 хиљада динара) при чему се највећи део, у износу од 656,220 хиљада динара (2011: 1,206,763 хиљада динара) односи на обавезе према матичном предузећу ЈП Електропривреда Србије, Београд, а по основу Уговора о преузимању дуга од предузећа Енерготасин Експорт Силове Масине, Москва за ревитализације хидроелектране Ђердап 1. Добављачи не зарачунавају затезну камату на доспеле обавезе, при чему Друштво доспеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирује у уговореном року. Просечно време измирења обавеза према добављачима у току 2012. године износи 91 дан (у току 2011. године 292 дана).

Ризик ликвидности

Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Друштва који су успоставили одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Друштва као и управљањем ликвидношћу. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава, а према најранијем датуму на који ће Друштво бити у могућности да потраживања наплати.

Доспећа финансијских средстава

	У хиљадама динара 31. децембар 2012.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	359,246	-	16,345,149	-	-	16,704,395
Фиксна каматна стопа	5	180,776	-	-	12,747	193,528
Варијабилна каматна стопа	20,705	2,252	287,269	601	1,908,887	2,219,714
	<u>379,956</u>	<u>183,028</u>	<u>16,632,418</u>	<u>601</u>	<u>1,921,634</u>	<u>19,117,637</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Табела ризика ликвидности и кредитног ризика (наставак)

Доспећа финансијских средстава (наставак)

	У хиљадама динара 31. децембар 2011.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 године	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	379,248	704	14,429,593	-	-	14,809,543
Фиксна каматна стопа	-	-	708,645	-	-	708,645
Варијабилна каматна стопа	31,082	42,721	213,435	401	2,188,164	2,475,803
	<u>410,328</u>	<u>43,425</u>	<u>15,351,673</u>	<u>401</u>	<u>2,188,164</u>	<u>17,993,991</u>

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа обавеза Друштва. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталих на основу финансијских обавеза на основу најранијег датума на који ће Друштво бити обавезно да такве обавезе намири.

Доспећа финансијских обавеза

	У хиљадама динара 31. децембар 2012.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 године	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	5,947,912	844,783	47,369	-	-	6,896,477
Фиксна каматна стопа	1,146	2,010	4,499	31,500	-	39,155
Варијабилна каматна стопа	988	-	205,702	-	-	206,690
	<u>5,950,046</u>	<u>846,793</u>	<u>313,983</u>	<u>31,500</u>	<u>-</u>	<u>7,142,322</u>

	У хиљадама динара 31. децембар 2011.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 године	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	4,873,261	730,778	21,250	-	-	5,625,289
Фиксна каматна стопа	1,382	3,437	11,778	30,538	-	47,135
Варијабилна каматна стопа	10,365	-	-	78,854	-	89,219
	<u>4,885,008</u>	<u>734,215</u>	<u>33,028</u>	<u>109,392</u>	<u>-</u>	<u>5,761,643</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембра 2012. године и 31. децембра 2011. године.

	31. децембар 2012.		У хиљадама динара 31. децембар 2011.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	1,932,075	1,932,075	2,188,164	2,188,164
Потраживања од купаца	16,325,149	16,325,149	14,384,442	14,384,442
Краткорочни финансијски пласмани	481,167	481,167	996,284	996,284
Готовина и готовински еквиваленти	379,246	379,246	425,101	425,101
	<u>19,117,637</u>	<u>19,117,637</u>	<u>17,993,991</u>	<u>17,993,991</u>
Финансијске обавезе				
Остале дугорочне обавезе	39,155	39,155	47,135	47,135
Краткорочне обавезе	206,690	206,690	89,219	89,219
Обавезе из пословања	1,590,245	1,590,245	1,971,139	1,971,139
Остале обавезе	5,306,232	5,306,232	3,654,150	3,654,150
	<u>7,142,322</u>	<u>7,142,322</u>	<u>5,761,643</u>	<u>5,761,643</u>

36. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Уговорене обавезе за инвестиције	151,207	920,734
Уговорене обавезе за набавку опреме	220	99,922
	<u>151,427</u>	<u>1,020,656</u>

37. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Под тим се подразумева, да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

38. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

На дан 31. децембра 2012. године, према проценама руководства Друштва, износ судских спорова у току, које правна и физичка лица воде против Друштва износи 517,204 хиљаде динара. Наведени износ не укључује спорове, који се углавном односе на накнаде штете (експропријације), за које вредности спорова нису познате, нити евентуалне затезне камате које могу бити утврђене по окончању судских спорова. Друштво на дан 31. децембра 2012. године је извршило резервисања за судске спорове за које правна служба Друштва процењује да ће бити изгубљени или им је исход неизвесан у износу од 211,877 хиљада динара (напомена 27).

Нето потраживања од привредног друштва Технодунав а.д., Кладово - стечају која по различитим основама на дан 31. децембра 2012. године износе 32,195 хиљада динара су предмет спора пред Трговинским судом у Зајечару. Спор се води по основу непризнатих потраживања Друштва за извоз електричне енергије у Румунију, као и по основу извозничких провизија, за које је привредно друштво Технодунав а.д., Кладово задужио Друштво. До датума издавања ових финансијских извештаја није вршено међусобно усаглашавање потраживања и обавеза. Имајући у виду да је судски спор још у току и да сва потребна вештачења нису окончана, у овом моменту није могуће проценити тачан износ потраживања нити обавеза Друштва из пословних односа са привредним друштвом Технодунав а.д., Кладово.

Остале потенцијалне обавезе

Остале потенцијалне обавезе се односе на обавезе по основу заштите животне средине, штетних дејстава акумулације и других потенцијалних обавеза везаних за изградњу хидроелектране. Друштво припрема годишње и средњорочне планове за извршење наведених потенцијалних обавеза, али претходна искуства показују да није могуће са сигурношћу предвидети износ обавезе, те стога није извршено резервисање у финансијским извештајима.

39. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	У динарима	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
EUR	113,7183	104,6409
USD	86,1763	80,8662
CHF	94,1922	85,9121
SEK	13,2203	11,7016
GBP	139,1901	124,6022